

VỊ THẾ CỦA VỊNH HẠ LONG

TRONG NỀN CẢNH DI SẢN THẾ GIỚI VÀ VIỆT NAM

PGS-TS NGUYỄN QUỐC HÙNG*

Vịnh Hạ Long thuộc tỉnh Quảng Ninh, nằm ở phía Đông Bắc nước ta, diện tích khoảng 1.553 km² với 1.969 hòn đảo lớn nhỏ tạo nên những cảnh sắc kỳ thú. Theo các nhà khoa học ở trong và ngoài nước, những hòn đảo ở khu vực này đã hình thành cách nay khoảng 500 triệu năm. Sự hiện diện của Vịnh và những hòn đảo trên Vịnh là những minh chứng độc đáo về lịch sử phát triển của trái đất, bao gồm đặc điểm địa chất và quá trình vận động, phát triển liên tục của dạng địa hình Karst hệ Fengcong và Fengling. Địa hình đặc biệt của Vịnh Hạ Long có liên quan chặt chẽ tới lịch sử khí hậu và quá trình vận động kiến tạo của trái đất. Những hòn đảo ở đây là mẫu hình khá lý tưởng về Karst hình thành trong điều kiện nhiệt đới, ẩm. Toàn bộ khu vực Vịnh Hạ Long là một cảnh quan karst qua nhiều triệu năm, với các tháp karst hình chóp, hình tháp, bị bào mòn, tạo nên cảnh đẹp nổi bật, độc đáo toàn thế giới.

Bên cạnh giá trị địa chất và giá trị thẩm mỹ độc đáo toàn cầu, trong khu vực Vịnh Hạ Long hiện nay còn lưu giữ được nhiều hệ sinh thái điển hình của vùng biển nhiệt đới như: Đồi núi, hang động, rừng ngập mặn, tùng áng, rạn san hô, cỏ biển... Các hệ sinh thái đó được phân bố trong một khu vực có khí hậu tương đối ôn hòa,

nhệt độ nước biển trung bình từ 19 - 25 độ C, là môi trường sống rất thuận lợi đối với các loài sinh vật. Kết quả nghiên cứu những năm qua mạch bảo rằng, trong vùng Vịnh Hạ Long có mặt trên 300 loài cá, 545 loài động vật đáy biển, 154 loại san hô, 35 loài sinh vật phù du, 139 loài rong biển, 5 loài cỏ biển và 31 loài thực vật vùng ngập mặn... Các hệ sinh thái đó đã tạo nên giá trị đa dạng sinh học tương đối nổi bật của Vịnh.

Từ xa xưa, cảnh đẹp và sự kỳ thú của Vịnh đã khơi nguồn cảm hứng sáng tạo của nhiều thế hệ người Việt. Những câu chuyện, truyền thuyết đầy bí ẩn, truyền kỳ và gợi cảm về những hòn đảo, hang động trên Vịnh đã được lưu truyền từ đời này sang đời khác, tạo nên những sản phẩm tinh thần, tâm linh rất phong phú, đa dạng. Chẳng thế, trong gần 2.000 hòn đảo trên Vịnh, có tới 980 hòn đảo đã được đặt tên. Mỗi tên đều hàm chứa những huyền tích, sự kiện, những dáng hình như: Hang "Sừng Sốt", hang "Đầu Gỗ", hang "Bồ Nâu", động "Thiên Cung", hòn "Trống Mái" .v.v., luôn tạo ra những cảm xúc bất ngờ, thú vị cho người đến thăm Vịnh.

Vịnh Hạ Long cổ kính, tươi đẹp, yên ả, giàu nguồn lợi thủy sản, thuận tiện giao thương từ

* PHÓ CỤC TRƯỞNG CỤC DI SẢN VĂN HOÁ

thời tiền sử đã được một bộ phận cư dân người Việt cổ lựa chọn làm nơi cư trú. Những dấu vết sinh sống, lao động sáng tạo của người xưa tại Soi Nhụ, Cái Bèo, Hạ Long, được đoán định cách ngày nay từ 14.000 năm tới 3.000 năm, cho thấy đây chính là một vùng “đất lành” đã được người xưa khai phá từ lâu. Trải qua hàng vạn năm mở mang, thuần hóa, vùng đất, vùng biển này ngày càng trở nên trù phú, góp phần tích cực vào sự phát triển chung của đất nước. Những dấu vết của cư dân từ thời tiền sử cho đến nay, còn lưu lại nơi đây, đã tạo nên các giá trị lịch sử, văn hóa cho vùng Vịnh thơ mộng, huyền ảo này.

Nằm ở nơi địa đầu của Tổ quốc, giáp với đất nước Trung Hoa rộng lớn, Vịnh Hạ Long trở thành một đầu mối giao thông và giao thương quan trọng của nước ta, từ đây hàng hóa của Trung Hoa đổ vào Việt Nam và cũng từ đây hàng hóa của nước ta được buôn bán với Trung Hoa qua đường biển. Ngay ở thời Lý, Trần, thương cảng Vân Đồn đã trở nên nổi tiếng, trên một vùng biển trải dài hàng chục cây số, bao gồm nhiều hòn đảo ở khu vực này, các nhà khoa học đã tìm thấy dấu vết của hoạt động thương mại thời xưa qua những hiện vật gốm sứ và tiền đồng các loại. Sự năng động, tính sáng tạo của người Quảng Ninh hôm nay phải chăng có gốc gác từ những ngày xa xưa ấy?

Chính vì những giá trị nổi bật của Vịnh Hạ Long, ngay từ năm 1962, Nhà nước Việt Nam dân chủ cộng hòa, trong lần liệt hạng di tích lịch sử, văn hóa và danh lam thắng cảnh đầu tiên, đã đưa Vịnh Hạ Long vào danh sách các di tích, thắng cảnh Quốc gia. Năm 1987, Nhà nước ta chính thức phê chuẩn Công ước Bảo vệ di sản văn hóa và thiên nhiên thế giới của Tổ chức Giáo dục, Khoa học và Văn hóa của Liên hợp quốc (UNESCO). Để thực hiện quy định của Công ước về việc lập hồ sơ các di sản văn hóa và thiên nhiên có giá trị độc đáo nổi bật toàn cầu trình UNESCO đưa vào Danh mục Di sản văn hóa và thiên nhiên thế giới, Chính phủ ta đã lựa chọn Vịnh Hạ Long là một trong những di sản của nước ta được lập hồ sơ đợt đầu tiên gửi UNESCO. Tối ngày 14 tháng 12 năm 1994, trong phiên họp lần thứ 18 của Ủy ban Di sản thế giới tại thành phố Phù Kẹt (Thái Lan), Vịnh Hạ Long chính thức được UNESCO ghi vào Danh mục Di sản thế giới theo tiêu chuẩn (iii) -

là giá trị nổi bật toàn cầu về thẩm mỹ, cảnh quan. Sáu năm sau, năm 2000, tại phiên họp lần thứ 24 của Ủy ban Di sản thế giới tại Cairn (Úc - từ ngày 27 tháng 11 đến ngày 2 tháng 12), Vịnh Hạ Long lại được mở rộng giá trị vì đã đạt thêm tiêu chuẩn (i) - là tiêu chuẩn về giá trị địa chất độc đáo nổi bật toàn cầu. Diện tích Vịnh Hạ Long trong hồ sơ gửi UNESCO ghi vào Danh mục Di sản thiên nhiên thế giới được khuôn lại nhỏ hơn so với phạm vi di sản quốc gia, cụ thể phía Tây đến đảo Đầu Gỗ, phía Nam đến hồ Ba Hầm và phía Đông đến đảo Cống Tây, rộng 434 km², có 775 đảo, trong đó có 411 đảo đã được đặt tên.

Cho đến năm 1994, Vịnh Hạ Long là di sản thứ hai của nước ta được UNESCO ghi vào Danh mục Di sản văn hóa và thiên nhiên thế giới sau Quần thể di tích kiến trúc Cố đô Huế (quần thể di tích này được ghi vào Danh mục Di sản thế giới vào năm 1993, đạt các tiêu chuẩn (iii) và (iv) của di sản văn hóa) và là di sản thiên nhiên đầu tiên của nước ta được nhận vinh dự này. Sau phiên họp lần thứ 28 của Ủy ban Di sản thế giới, tại thành phố Tô Châu thuộc tỉnh Giang Tô của Trung Quốc, từ ngày 28 tháng 6 đến ngày 7 tháng 7 năm 2004, toàn thế giới đã có 788 di sản vật thể được ghi vào Danh mục Di sản văn hóa và thiên nhiên thế giới, trong đó có 611 di sản văn hóa, 154 di sản thiên nhiên và 23 di sản mang giá trị hỗn hợp (vừa có giá trị văn hóa vừa có giá trị thiên nhiên) thuộc 134 quốc gia. Trong số đó, Việt Nam đã có ba di sản văn hóa và hai di sản thiên nhiên là Quần thể kiến trúc Cố đô Huế (tỉnh Thừa Thiên - Huế), Khu phố cổ Hội An, Khu tháp Chăm - Mỹ Sơn (tỉnh Quảng Nam), Vịnh Hạ Long (tỉnh Quảng Ninh) và Vườn Quốc gia Phong Nha - Kẻ Bàng (tỉnh Quảng Bình). Về di sản văn hóa phi vật thể, qua hai lần tuyên bố về các Kiệt tác di sản văn hóa phi vật thể và truyền khẩu của nhân loại, vào các năm 2001 và 2003, UNESCO đã công nhận 47 di sản của 46 quốc gia, trong đó Việt Nam có Âm nhạc cung đình Việt Nam - Nhã nhạc (triều Nguyễn) được nhận vinh dự này.

Các di sản văn hóa và thiên nhiên của nước ta phần lớn đều đạt từ một đến hai tiêu chuẩn độc đáo nổi bật toàn cầu theo quy định tại Công ước Bảo vệ di sản văn hóa và thiên nhiên thế giới của UNESCO, cụ thể là: Quần thể di

tích kiến trúc Cố đô Huế đạt tiêu chuẩn (iii) và (iv), Khu phố cổ Hội An đạt tiêu chuẩn (ii) và (v), Khu tháp Chăm Mỹ Sơn đạt tiêu chuẩn (ii) và (iii) về văn hóa; Vịnh Hạ Long đạt tiêu chuẩn (iii) năm 1994 và tiêu chuẩn (i) năm 2000, Vườn Quốc gia Phong Nha - Kẻ Bàng đạt tiêu chuẩn (i) về thiên nhiên, (với Vườn Quốc gia Phong Nha - Kẻ Bàng, hiện nay, UNESCO đang khuyến nghị ta sớm phối hợp với nước bạn Lào để mở rộng phạm vi di sản với mục đích nâng thêm giá trị để Vườn Quốc gia Phong Nha - Kẻ Bàng đạt tiêu chuẩn (iv) về giá trị đa dạng sinh học).

Mỗi di sản văn hóa, thiên nhiên thế giới ở ta đều chứa đựng những giá trị độc đáo nổi bật toàn cầu riêng của mình. Chỉ so sánh giữa hai di sản thiên nhiên là Vườn Quốc gia Phong Nha - Kẻ Bàng và Vịnh Hạ Long, đã thấy mỗi di sản đều có những nét riêng độc đáo, nổi bật. Vườn Quốc gia Phong Nha- Kẻ Bàng ở khu vực miền Trung của nước ta, nằm sâu trong đất liền, với địa hình đồi núi, sông ngòi đan xen trên dãy Trường Sơn, ăn thông sang khu bảo tồn thiên nhiên Hin Nặm Nu của nước bạn Lào, trong khi đó, Vịnh Hạ Long lại là một phần của biển Đông.

Trong bối cảnh đó, Vịnh Hạ Long nổi lên với tư cách một di sản thiên nhiên độc đáo, đa dạng, gồm nhiều giá trị thiên nhiên, văn hóa, lịch sử, kinh tế, địa chất, đa dạng sinh học. Những giá trị đó khiến cho Vịnh Hạ Long không chỉ được ghi vào Danh mục Di sản thế giới của UNESCO mà còn được Câu lạc bộ các Vịnh đẹp nhất thế giới xếp vào danh sách một trong 28 vịnh đẹp nhất thế giới (Việt Nam có hai vịnh nằm trong danh sách này là Vịnh Hạ Long và biển Nha Trang – Khánh Hòa). Vịnh Hạ Long không chỉ là một vùng biển có nhiều nguồn lợi thủy sản, thuận tiện cho tàu thuyền qua lại, neo đậu, mà còn nằm trong một vùng kinh tế trọng điểm ở phía Đông Bắc của đất nước. Từ hơn một thế kỷ trước, nơi đây đã xuất hiện nhiều ngành kinh tế quan trọng như khai thác than, sản xuất xi măng... Bãi Cháy từ lâu đã nổi tiếng là một nơi tắm biển hấp dẫn, thu hút lượng khách ngày càng tăng. Những năm gần đây, khi Nhà nước thực hiện chính sách đổi mới, mở cửa, hội nhập quốc tế, tỉnh Quảng Ninh được quy hoạch thành một trong những trọng điểm phát triển kinh tế ở khu vực phía Bắc của Tổ

quốc, nhiều ngành kinh tế mũi nhọn đã được phát triển mạnh mẽ. Trong đó, các ngành khai thác than, đá vôi, du lịch, giao thông, cảng biển, đánh bắt và nuôi trồng hải sản đang là trọng tâm của sự đầu tư. Cũng giống như ở các nước đang phát triển khác, sự bột phát mạnh mẽ của các ngành kinh tế trong khi chưa có đầy đủ cơ sở pháp lý/năng lực để kiểm soát/điều chỉnh những tác động tiêu cực của chúng đối với môi trường tự nhiên và xã hội, chưa đủ tiềm năng kinh tế để làm bệ đỡ cho các chính sách bảo vệ môi trường, nhận thức của cộng đồng về một sự phát triển bền vững chưa đầy đủ, thì nguy cơ về sự mất cân đối giữa phát triển và bảo vệ môi trường có thể xảy ra bất cứ lúc nào và ở đâu. Vịnh Hạ Long cũng không nằm ngoài thông lệ đó. Các ngành kinh tế nổi trên phát triển trong và quanh vùng Vịnh là hiểm họa thường trực đối với tính toàn vẹn và sự bền vững của Vịnh. Thêm vào đó, Vịnh Hạ Long lại nằm bên cạnh thành phố Hạ Long, một thành phố đang trong quá trình đô thị hóa rất nhanh, trong khi đó cơ sở hạ tầng của thành phố chưa đáp ứng được những tiêu chuẩn tối thiểu về bảo vệ môi trường, nước thải sinh hoạt của thành phố chảy trực tiếp xuống biển mà chưa được xử lý theo một quy trình công nghệ bắt buộc. Để giải quyết được những vấn đề nêu trên, đòi hỏi công tác quản lý Vịnh Hạ Long phải được đặt lên hàng đầu và phải có sự quyết tâm đồng lòng của các cấp, các ngành ở Trung ương và địa phương, cùng với sự đồng tình ủng hộ của cộng đồng.

Nhớ lại cách đây mười năm, việc quản lý Vịnh Hạ Long chỉ được đặt ra một cách nghiêm túc sau khi Vịnh được UNESCO ghi vào Danh mục Di sản thiên nhiên thế giới. Đúng một năm sau khi được công nhận, Ban Quản lý Vịnh Hạ Long mới được thành lập (ngày 9 tháng 12 năm 1995) và bốn năm sau, Ban Quản lý Vịnh Hạ Long chính thức được Chính phủ công nhận là một đơn vị trực thuộc Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng Ninh. Những ngày mới thành lập, Ban Quản lý Vịnh Hạ Long đã phải giải quyết hàng loạt công việc, từ tổ chức bộ máy, tuyển chọn cán bộ, viên chức đến xây dựng quy chế hoạt động của Ban, quy chế quản lý Vịnh. Để quản lý tốt Vịnh Hạ Long với tư cách là một di sản thế giới, Ban Quản lý Vịnh đã phải trực tiếp hoặc tham mưu cho Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng

Ninh giải quyết hậu quả của việc sử dụng tùy tiện các hang động, khai thác trái phép các nguồn lợi thủy hải sản trong Vịnh, các hoạt động gây ô nhiễm môi trường nước trong Vịnh, sắp xếp lại các hoạt động dịch vụ du lịch khá lộn xộn đã diễn ra nhiều năm trước đó.v.v.

Qua chín năm hoạt động của Ban Quản lý Vịnh, một khoảng thời gian chưa phải là dài, song cũng đủ để chúng ta đặt được những nền tảng ban đầu cho việc gìn giữ sự bền vững của di sản. Chúng ta đều ý thức được rằng, một khi đã được nhận vinh dự là di sản thế giới thì hoạt động bảo tồn và phát huy giá trị di sản không những phải chịu sự điều chỉnh của các văn bản quy phạm pháp luật của nước ta (trước kia là Pháp lệnh Bảo vệ di tích lịch sử, văn hóa và danh lam thắng cảnh, nay là Luật Di sản văn hóa và các văn bản quy phạm pháp luật kèm theo), mà còn chịu sự giám sát của các tổ chức thuộc UNESCO, theo sự điều chỉnh của Công ước Bảo vệ di sản văn hóa và thiên nhiên thế giới. Để đảm bảo sự phát triển bền vững và tính toàn vẹn của di sản thiên nhiên Vịnh Hạ Long, ngoài sự nỗ lực, cố gắng của Ban Quản lý Vịnh, còn phải kể đến sự hỗ trợ của các cấp, các ngành từ Trung ương đến địa phương, sự hậu thuẫn và hỗ trợ của các chuyên gia đến từ các tổ chức của UNESCO. Điều đáng mừng là, trong mười năm qua, vị thế của di sản thiên nhiên Vịnh Hạ Long ngày càng được nâng cao, chính vì thế, ngoài việc củng cố, hoàn thiện tổ chức bộ máy hoạt động của Ban Quản lý Vịnh Hạ Long, những hoạt động khai thác du lịch trong khu di sản cũng đã được sắp xếp lại có trật tự hơn, môi trường của Vịnh được cải thiện một bước, một số hang động đã được bảo tồn, tôn tạo. Quan hệ giữa các ban ngành ở tỉnh Quảng Ninh trong việc bảo vệ di sản thế giới Vịnh Hạ Long được tăng cường hơn trước. Quy hoạch bảo tồn và phát huy giá trị Vịnh Hạ Long đến năm 2010 đã được phê duyệt và triển khai trên thực tế. Trong thời gian đó, Dự án quản lý môi trường Vịnh Hạ Long, với sự hỗ trợ về kinh phí của tổ chức JICA và giúp đỡ về nghiệp vụ của các chuyên gia Nhật Bản và Bộ Khoa học - Công nghệ và Môi trường (nay là Bộ Khoa học - Công nghệ), đã hoàn thành. Dự án Bảo tàng sinh thái Hạ Long với sự trợ giúp của các chuyên gia quốc tế đã được Chính phủ phê duyệt và đang triển khai. Nhiều hoạt động đào

trào, nghiên cứu khoa học, tuyên truyền, quảng bá... về Vịnh cũng đã được triển khai, bước đầu thu được những kết quả rất đáng khích lệ.

Một số công trình kinh tế có nguy cơ ảnh hưởng đến vùng Vịnh đã được loại bỏ, như trường hợp Chính phủ đình chỉ việc xây dựng cảng chuyển tải Trà Báu. Những công trình xây dựng cảng Cái Lân, cầu Bãi Cháy đã được các ban, ngành và các cấp chính quyền từ Trung ương đến địa phương xem xét một cách kỹ lưỡng để quá trình thi công và sử dụng các công trình này không gây tổn hại đến môi trường cảnh quan của Vịnh. Các hoạt động tuyên truyền, vận động nhân dân trong vùng, nhằm thu hút sự quan tâm của cộng đồng dân cư địa phương quan tâm đến việc bảo vệ di sản, với sự hỗ trợ của UNESCO đã được triển khai bước đầu có hiệu quả. Bên cạnh những nỗ lực của chúng ta, UNESCO vừa qua cũng đã có những động thái nhằm khích lệ, biểu dương chúng ta trong quá trình bảo vệ Vịnh Hạ Long bằng việc khuyến nghị ta lập hồ sơ để nâng thêm tiêu chuẩn xếp hạng cho Vịnh Hạ Long như đã nêu ở trên. Trong Nghị quyết của Ủy ban Di sản thế giới tại phiên họp thường niên lần thứ 28, từ ngày 28 tháng 6 đến ngày 7 tháng 7 năm 2004, tại Tô Châu, Trung Quốc, khi nhận xét về tình trạng bảo tồn Vịnh Hạ Long, đã ghi nhận những nỗ lực của chúng ta trong việc ban hành các văn bản quy định nhằm kiểm soát vấn đề môi trường của Vịnh, những nỗ lực, hiệu quả trong việc phối hợp giữa Trung ương và địa phương, các cơ quan trong nước và các tổ chức quốc tế nhằm từng bước nâng cao chất lượng bảo tồn khu di sản.

Tuy nhiên, để đảm bảo sự bền vững của Vịnh, xứng đáng với vị thế của một di sản thiên nhiên thế giới, một trong những Vịnh đẹp nhất thế giới, trước mắt chúng ta còn không ít vấn đề cần giải quyết liên quan đến công tác bảo vệ sự bền vững của môi trường Vịnh Hạ Long. Đối với những việc đã làm được, nếu chúng ta lơ đãng, mất cảnh giác hoặc thỏa mãn thì các nguy cơ đe dọa sự bền vững của Vịnh lập tức xuất hiện trở lại; những việc chúng ta chưa làm được để đáp ứng yêu cầu bảo vệ một di sản thế giới thì còn rất nhiều. Hiện nay, vấn đề bảo vệ môi trường của Vịnh vẫn là một câu chuyện nan giải, các mối đe dọa phá hủy môi trường vẫn hàng ngày hàng giờ nảy sinh. Việc giữ sao cho

hoạt động du lịch không gây ô nhiễm môi trường nước, việc xử lý rác thải, nước thải trên bờ, dưới nước chưa xong thì lại nảy sinh tình trạng phát triển quá nhiều địa điểm nuôi trồng thủy sản trên Vịnh. Những dự án phát triển du lịch, xây dựng cơ sở hạ tầng trên các hòn đảo vượt quá quy mô cho phép cũng đem lại những hiểm họa khó lường. Nghị quyết của Ủy ban Di sản thế giới được thông qua tại phiên họp thứ 28 tại Tô Châu nói trên cũng đã nhắc đến những nguy cơ này. Chúng ta cần phải nhận thức rõ một điều, sự khai phá vùng đất, vùng biển này của tổ tiên từ hàng vạn năm trước cộng lại cũng không tạo ra nguy cơ phá hoại môi trường cảnh quan nơi đây bằng những hoạt động hàng ngày của chúng ta hiện nay.

Vi vậy, chúng ta không thể thỏa mãn với một số công việc đã làm được hoặc mới đặt ra ý tưởng thông qua các dự án, quy hoạch. Để đảm bảo sự bền vững, toàn vẹn của di sản, từng bước đáp ứng những yêu cầu chung của công tác bảo vệ di sản thế giới, trong những năm tới, chúng ta cần đẩy nhanh tiến độ thực hiện những nội dung đã được xác định trong Quy hoạch tổng thể bảo tồn và phát huy giá trị Vịnh Hạ Long đến năm 2010, triển khai thực hiện tốt Dự án quản lý môi trường Vịnh Hạ Long, triển khai xây dựng Bảo tàng sinh thái, hoàn chỉnh hệ thống văn bản quản lý, lập kế hoạch tuyên truyền việc bảo vệ sự bền vững của di sản, loại trừ dần các tác nhân ảnh hưởng đến sự bền vững và tính toàn vẹn của di sản, từng bước nâng cao chất lượng môi trường của vùng đệm. Muốn giải quyết được những nhiệm vụ nêu trên, nếu chỉ có quyết tâm của Ban Quản lý Vịnh Hạ Long thì chưa đủ. Điều trước hết trên hết là chính quyền và nhân dân thành phố Hạ Long, Tỉnh ủy, Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng Ninh và các cấp, các ngành liên quan trong tỉnh, với tư cách là những người trông nom bảo vệ/ hưởng lợi trực tiếp từ di sản, cần nâng cao nhận thức của mình trong mọi quyết định có

liên quan trực tiếp hoặc gián tiếp đến di sản. Cần ưu tiên bảo vệ tính toàn vẹn và bền vững của Vịnh Hạ Long trước tiên trong những quyết định đó. Chúng tôi nghĩ rằng khi xác định nhiệm vụ quan trọng này, không phải những người làm công tác bảo vệ di sản văn hóa và thiên nhiên chỉ quan tâm đến các giá trị lịch sử, văn hóa, khoa học (của di sản) mà không chú ý đến sự phát triển. Trên thực tế những năm qua, di sản thế giới Vịnh Hạ Long còn có một vị thế rất quan trọng trong sự phát triển kinh tế của địa phương. Vịnh Hạ Long đã đem lại nhiều nguồn lợi cho tỉnh và cho nền kinh tế đất nước, trước hết là cho tỉnh Quảng Ninh và nhân dân địa phương thông qua các hoạt động dịch vụ du lịch ở trên và xung quanh Vịnh. Vì vậy, nếu môi trường Vịnh Hạ Long ngày càng sạch hơn, cảnh sắc của Vịnh ngày càng đẹp thêm, các giá trị của di sản được bảo vệ toàn vẹn, sự bền vững của di sản được tăng cường, thì việc khai thác về kinh tế càng có hiệu quả gấp bội. Vịnh Hạ Long là một nguồn tài sản vô giá của dân tộc mà thiên nhiên ban tặng cho Quảng Ninh và đất nước ta. Tổ tiên chúng ta đã gìn giữ trao truyền lại cho chúng ta một cách nguyên vẹn, không có lý gì chúng ta lại không giữ gìn tốt hơn để truyền lại cho muôn đời con cháu về sau tiếp tục gìn giữ và khai thác, nhất là trong bối cảnh Vịnh Hạ Long đã trở thành di sản chung của nhân loại. Cố nhiên, trong quá trình thực hiện việc bảo vệ di sản, có thể chỗ này, chỗ khác hoặc lúc này hay lúc khác chúng ta phải hy sinh một vài lợi ích cục bộ để đảm bảo lợi ích chung, lâu dài. Muốn làm được điều đó, chúng ta phải luôn luôn ý thức về một sự phát triển bền vững, bảo đảm sự cân bằng giữa bảo tồn và phát triển, để Vịnh Hạ Long mãi mãi trường tồn cùng thời gian với tư cách một di sản thế giới trong lòng nước Việt, một niềm vinh hạnh của quốc gia, dân tộc./

N.Q.H

SUMMARY: Ha Long bay is a heritage of great value on nature, culture, geology, biological diversity which have been twice recognized by UNESCO in the List of World Natural Heritages. Over the past years, the active and effective efforts of Vietnamese government, international community, and the Management Board of Ha Long Bay Relics has ensured the stable development and the total integrity of this relics. These activities should be continued, expanded and improved.

(NGUYỄN CÔNG THÁI)